

De oplossing die niemand wil horen: het bouwen van een muur om Europa (Jalta, 4 maart 2016)

Het lijkt een ridicule, Trumpiaanse gedachte om een muur te gaan bouwen op de buitengrenzen van Europa. Echter voor het doel waarvoor het dient hebben zowel de Berlijnse muur als ook de muur die enkele jaren geleden in Israël is gebouwd geleid tot een enorme afname van ongewenste en ongecontroleerde migratie. In plaats van de negatieve gevolgen van de migratie steeds groter te laten worden door niet in te grijpen, is het nodig om Europa op slot te gooien. Vervolgens kan de toegelaten vluchtelingenmassa worden verwerkt en de discussie worden gevoerd over hoe nu verder.

8 meter hoge betonnen muur

Voordat de muur op de westelijke Jordanoever bestond kwamen er 10.000 illegale Palestijnen naar Israël per jaar. Er waren tientallen aanslagen. Nadat de muur werd geplaatst in 2010 is de migratie gedaald tot slecht 54 personen per jaar. Ook daalde het aantal aanslagen in Israël door deze ingreep met 90%. Eenzelfde trend was zichtbaar tussen West en Oost Duitsland toen de Berlijnse muur hier nog stond. Er bestaat een 700 km lange muur tussen Iran en Pakistan en ook India heeft een 3200 (!) km lang hek gebouwd langs de grens met Bangladesh vanwege illegale immigratie. Hoe ook over (middeleeuwse) muren of hekken wordt gedacht: ze werken wel. Europa is een groot continent met vele verschillende landen. Deze landen hebben allemaal hun eigen visie op het indammen van de vluchtelingenstroom. Hongarije heeft een hek gebouwd, Griekenland laat iedereen door en de Oost-Europese landen hebben hun eigen idee. West Europa volgde het uitnodigende Duitsland, nu zijn de meningen verdeeld. Hoewel er verschillende politieke ideeën zijn over het wel of niet toelaten van vluchtelingen, zijn de meeste landen en politici het wel eens dat het aantal vluchtelingen dat op dit moment op drift is ongecontroleerd is. En dat een stabilisatie of vermindering van de stroom gewenst zou zijn. Het solitair neerzetten van muren of hekken zoals Hongarije op haar grens doet is slechts het verschuiven van het probleem naar een andere land binnen Europa. Nieuwe vluchtelingenroutes zoals de route via Kroatië, Slovenië en Oostenrijk ontstaan. De enige echte oplossing is het bewaken van de buitengrenzen, om daar binnen ook een vrij verkeer te kunnen garanderen, geheel in lijn met de Europese gedachte. Dit betekent echter wel dat de buitengrenzen dus echt op slot moeten. Zowel op land als op de zee betekent dit het fysiek afsluiten van de toegang tot "fort Europa". Halfzachte Europese oplossingen werken niet blijkt op basis van de afgelopen maanden, het is tijd voor een rigoureuze oplossing zonder enige vorm van compromis of mooie Zuid-Europese knoflookbeloften. Eigenlijk is de oplossing zoals vaak vrij eenvoudig: de buitengrenzen gaan dicht en dat houdt in het optrekken van een 8 meter hoge muur op land en een 8 meter hoge drijvende muur op de grens van de Europese wateren. Deze muren (voorzien van een ingegraven gedeelte om tunnels te voorkomen) zullen qua vorm overhangend naar buiten moeten zijn (om klimmen te voorkomen) en moeten worden voorzien van camera's en bewaking om de functie te garanderen. Logischerwijs worden er afdoende poorten geplaatst om een gecontroleerde in- en uitgang te garanderen door middel van grensbewaking. Bestorming van de muren wordt desnoods met geweld afgeslagen, zolang de eventuele toelatingsprocessen helder zijn aangegeven.

Het omheinen van Europa is als het neerzetten van een mens op de maan

Het bewaken van de buitengrenzen is makkelijker gezegd dan gedaan. De totale afstand over land bedraagt 8000 km volgens Frontex. Zo mogelijk nog uitdagender zijn de zeegrenzen. Volgens Frontex bedragen de zeegrenzen 80.000 kilometer, waarvan echter "slechts" 34.000 kilometer de zuidelijke zeegrenzen zijn. We laten het afsluiten van de zeegrenzen bij Zweden en Engeland vooralsnog even achterwege in de berekening. Navraag bij enkele calculatieafdelingen van bouwbedrijven (slechts een enkel bouwbedrijf wilde meewerken aan dit artikel in verband met de controversie) leert dat het optrekken van een 8 meter hoge muur in Nederland zo'n 1200 euro per strekkende meter kost. We praten dan over een gemetselde muur, waarbij een grensmuur een zwaarder bewapeningsniveau kent. In de berekening ga ik derhalve uit van 2000 euro per strekkende meter, onderliggend nog iets hoger, maar bij zo'n project zullen schaalvoordelen gaan ontstaan. We hebben het overigens nog

niet eens over de innovatieve ideeën die zullen ontstaan. Het omheinen van Europa is als het neerzetten van een mens op de maan: moeilijk, inspirerend, maar niet onmogelijk. De totale kosten van de muur over land komen neer op: 8 miljoen meter (8000 km) x 2000 euro = 16 miljard euro. Dan de zeegrenzen. Het is duidelijk dat een muur op zee neerzetten niet erg makkelijk is. Echter er zijn tegenwoordig hele lichte bouwmaterialen verkrijgbaar (DSM of DuPont) die kunnen drijven. Er zullen enkele slimme Europese engineers (TuDelft of Max Planck instituut) de koppen bij elkaar moeten steken; een drijvende muur als een schil rondom Europa moet te bedenken zijn. Deze oplossing ligt uiteraard buiten het zicht van de stranden zodat er geen landschapsvervuiling ontstaat. Ook hierbij geldt dat er bepaalde doorgangen moeten worden gegarandeerd. Mensensmokkelaars zullen alle hoop opgeven wanneer ver buiten het zicht van het strand ze niet verder kunnen varen en de stroom van vluchtelingen (en dus ook het aantal verdronken mensen) zal snel dalen. De kosten van de zeemuur zijn vele malen hoger zijn dan de landoplossing. Een voorzichtige inschatting is dat de kosten per strekkende meter 4 keer zo hoog zullen zijn, oftewel 8000 euro per strekkende meter. Qua zeegrenzen komen de kosten hierbij op: 34 miljoen meter (34.000 km) x 8000 euro = 272 miljard euro. In totaal komen de kosten van deze oplossing dus op 288 miljard euro. Dit lijkt veel geld, maar in het vergelijk met de EU begroting (150 miljard), het redden van Griekenland (248 miljard) of het geld dat Nederland sinds de jaren zestig aan integratie heeft uitgeven (200 miljard euro) te overzien. Gegeven de normale verdeelsleutel in Europa (5% voor Nederland), zou Nederland ongeveer 14 miljard euro moeten meebetalen, minder dan de redding van Fortis heeft gekost. En laten we eerlijk zijn: het is een infrastructureel project dat zijn weerga niet kent, de Europese maakindustrie kan zijn hart ophalen en de kwakkelende economie krijgt hierdoor een ongekende impuls, hetgeen weer tot banen en belastingopbrengsten zal leiden. De Nederlandse waterindustrie kan bij de afsluiting van de zeegrenzen een leidinggevende rol vervullen.

Implementatie

Mocht de situatie ontstaan, dat onder de bezielende leiding van onze Premier, als voorzitter van de raad van de Europese Unie in de eerste helft van 2016, wordt gestart met de implementatie van dit programma, dan moet de volgende marsroute worden gevolgd:

- 1) Frontex moet een uitvoeringsspoor krijgen voor het regisseren van de ommuring van Europa, als expert op vluchtelingenstromen en grenzen.
- 2) Er wordt begonnen met het bouwen van de muur op een 100 km afstand aan beide kanten van het punt waar de meeste vluchtelingen langskomen (de rivier Evros tussen Turkije en Griekenland). Vanaf dit punt wordt zowel naar dit middelpunt gebouwd, als verder weg. Op het moment dat beide kanten elkaar raken is er een muur ontstaan van 400 km, waarbij op de laatste dag de muur wordt gesloten, als ware het de sluiting van de bouw van de afsluitdijk. Even 200 km omlopen is niet zo gedaan.
- 3) Parallel aan de afsluiting van Europa, worden de vluchtelingen die binnen Europa zijn door de asielprocedures gehaald en krijgen een status of worden teruggebracht achter de muur.
- 4) Europese luchtvaart autoriteiten krijgen een rol in het bewaken van het Europese luchtruim om innovatieve smokkelaars met vliegtuigen vol vluchtelingen die de muur willen overvliegen te onderscheppen.
- 5) Illegalen of vluchtelingen die zich vergrijpen in welke zin dan ook worden opgepakt en vervoerd achter de muur.
- 6) De muur wordt niet exact op de landgrens gezet, maar enkele kilometers landinwaarts, zodat niet toegelaten vluchtelingen terug kunnen worden gebracht buiten de muur, maar er geen problemen ontstaat met buurlanden. Zodoende is men "uitgezet", zonder daarvoor noodzakelijkerwijs direct een buurland van Europa te confronteren. Wetgeving moet echter worden aangepast dat asielrechten alleen gelden wanneer de vluchtelingen zich binnen de muren begeeft.
- 7) Vervolgens kan de discussie worden gevoerd hoeveel vluchtelingen er worden opgenomen; deze mensen worden gedoseerd binnen gelaten via de doorgangen in de muur en vervoerd naar het land

in kwestie. De vluchtelingenstroom wordt zo een gecontroleerde pull-stroom in plaats van een ongecontroleerde push-stroom.

Het is tijd voor een Europese vacaturestop

Buiten de muren zullen mogelijk Calais-achtige kampen ontstaan van mensen die wachten op toelating, hetgeen schrijnend zal zijn. Dit is echter wel een van de weinige manieren om het draagvlak binnen de muren op een normaal peil te houden om structureel nog vluchtelingen te kunnen toelaten. Daarnaast zijn er nu ook vele schrijnende gevallen bekend binnen de muren, wat op termijn sterk zal afnemen. Net als iedere artikel in de vluchtelingendiscussie zal ook de inhoud van dit artikel in eerste instantie niet serieus worden genomen. Het zal worden weggezet als “gevangenis Europa”, “hebben we niet geleerd van het ijzeren gordijn?” of “dit is onmogelijk om te realiseren”. Toch is het belangrijk dat deze artikelen verschijnen, want er is een groep mensen in de samenleving die wel nuchter blijft nadenken en doet wat een overheid moet doen: rust creëren in de samenleving en ingrijpen en tijdig bijsturen waar nodig. Er is een groep mensen die niet op basis van emotie of op basis van ondoordachte “er komt binnen acht weken een oplossing”-achtige leuzen zijn leven leidt. Deze groep bekijkt en analyseert wat er aan de hand is, constateert en komt met een werkbaar visie om bij te sturen. De realiteit van een gefragmenteerd Europa is dat een oplossing tot op detail moet zijn uitgewerkt zonder losse eindjes. Geen invulling door nationale overheid, geen high-level kijkrichtingen of een gezamenlijk hopen op een betere lente dit jaar. Nee, we weten allemaal dat hoop gelijkstaat aan uitgestelde teleurstelling. Wat we nodig hebben is leiderschap met een visie en een werkbaar plan. Tot in het detail en de finesse, voorzien van consequenties. Op een bepaalde manier is er een parallel te maken tussen het vreemdelingenvraagstuk en een sterk groeiende bedrijf. Er zijn oneindig veel vacatures en mensen worden aangenomen, totdat iemand de kosten weer eens tegen het licht houdt. Er zijn te veel mensen gekomen, er moet worden ingegrepen. De eerste stap die doorgaans wordt genomen is een vacaturestop. Het slot op de deur, geen nieuwe mensen meer aannemen. Het is tijd voor een “Europese vacaturestop”, een tijdelijke pas op de plaats met betrekking tot de influx van asielzoekers. Een ware Europese oplossing, waarbij links en rechts verbonden worden: grenzen afsluiten om gedoseerd vluchtelingen weer toe kunnen te laten. Of om de analogie van de Paus verder uit te werken: een grote kasteelmuur om Europa bouwen om vervolgens de ophaalbrug over de kasteelgracht frequent te kunnen opengooien.

Dr. Rutger van den Noort is te volgen op twitter via @RutgervdNoort

Toelichtende videos over het bouwen van muren:

USA: <https://www.youtube.com/watch?v=NkSo0QQLUfE> (Bron: CNN)

Israël: <https://www.youtube.com/watch?v=fp7DFVXUdvo> (Bron: Associated press)